

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень.
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Товариство "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщена в газеті рукопис не звертає на себе уваги, хіба що дописувачеві вразно зазначити, що бажав звернути увагу на свій випадок і непоміщені та зауважити поштовою марку на її пересилку.

ДОВКОЛА СТРАЙКУ ГІРНИКІВ В ЕДМОНТОНІ.

Отриманий нашою редакцією з Едмонтону бюлетень п.н. "The Truth about the strike" описує страйкові події в едмонтонському дистрикті. Не дивлячись на зав'язану боротьбу гірників, властители копалень і чути нічого не хочуть про переговори зі страйкерами.

Такі заяви властителей копалень дають матеріал для буржуазно-демократичної преси, яка від себе настрює "публичну опінію" проти страйкерів, представляючи едмонтонський страйк як боротьбу робітників за кусок хліба, але як червону провокацію, яку ведуть переважно чужинці, тоді як "white men are anxious to work".

Також бюлетень описує неймовірні розправи поліції з жінками. Багато жінки давали присяжені свідання про насильства, докони над ними поліцією. Декотрі з побитих жінки лежать хорі в лікарні.

Але поліція нападає не тільки на пікетуючих страйкерів. Вона нападає на демонстрантів в місті, б'є їх, валить з ніг. В бюлетені є поміщені заяви трох припадкових свідків брутальної розправи поліції над страйкерами не коло майни, але в самім центрі міста.

В четвер, 4. січня йшов гурт робітників центральною вулицею міста. Було їх около 200, половина з них були жінки. Нараз на них наїхав автомобіль, в яким сиділо чотирох поліцаїв і без жадного попередження врізав ся в середину маршуєрочок, збиваючи багатьох з ніг, бо вони не мали часу відступити.

Інший припадковий свідок, який листовою зложив свій протест, описує розправу поліції з жінками около майни Пенн. Жінки, збиті з ніг поліційними клобами, валили ся на снігу і коли він, надіхавшись автомобілем і не знаючи в чім річ, пробував захистити одну жінку, то знайомий йому особисто поліційний урядник схопив його за горло і він насильді від него врізав ся. Як давний мешканець Едмонтону, він пише, що Едмонтон не знає в своїй історії такої чорної плями, яку нанесла йому тепер поліція.

Тимчасом буржуазна едмонтонська преса замовчує всю брутальність поліції над страйкерами, а широко розписує ся про те, як то якийсь "червоний" симпатик страйкерів хотів розправитись з головою міста, уважаючи його винним за всі насильства над страйкерами.

Дня 22. січня розпочинає ся судова розправа над заарештованими в фортсаскачеванській тюрмі 130 страйкерами, арештованими в днях 2. і 3. січня. Власти, поліція, суд отверто стали по стороні властителей копалень, хоч навіть сама буржуазна газета "Edmonton Journal" пише, що юнійні представники страйкерів готові кожної хвили вступити в переговори з властителями, але властители і чути про се не хочуть.

Певна річ, що не хочуть, коли чуять за собою силу властий, коли поліція охороняє скєбів в той сам час масово арештовувє едмонтонський страйк нелегальним. Страйкерам відібрано насильно право їх майже одинокого средства боротьби — пікетування. А властители є лише маленька горстка і вони є добре організовані і виступають проти робітників організованим "бончом". Власти, як представники і наймити капіталу, стоять отверто по стороні того невеличкого "бончу" і ігнорують всі права робітництва на організацію.

Едмонтонський страйк показує, як тяжко робітникам, сильним чисельно, бороти ся з "бончом" капіталістичних паразитів. Едмонтонські страйкери вже жорстоко переплатили в боротьбі за право організувати ся і пора вже, щоб організоване робітництво Альберти а то й цілої Канади підняло свій голос протесту проти насильства поліції над ними та стало в обороні їх прав, а тим самим в обороні прав цілого робітництва Канади. Бо глум і насильство над едмонтонськими страйкуючими робітниками є глумом і насильством над цілою робітничою класою Канади. Если канадські робітники допустять до розбиття едмонтонського страйку, то се піддасть духа властителей копалень і фабрик в інших місцевостях Канади і вони розпочнуть наступ на робітництво. Щоби відбити ім до сего охоту, робітництво Канади повинно всіма силами помогти як матеріально, так і морально едмонтонським гірникам виграти першій страйк.

Робітник.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ!"

ТІНЯМ ПРОЛЕТАРСЬКИХ БОРЦІВ-РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ.

(В 4 роковини смерті тов. Карла Лібкнехта і Розі Люксембург)

Дня 15. січня 1919 року в революційній боротьбі німецьких робітників за заведення республіки рад з патріотичними та "соціалістичними" реакціонерами ввали на вулицях Берліна з руки скрито-війничків провідників революційного пролетаріату та соціальної революції в Німеччині, тов. Карла Лібкнехта і Розі Люксембург.

Вбили їх наемні пахолки давних Гогенцолернів, але ідейним винуватком сього морду був козачинний партійний "товариш" вбитих, міністер краєвої оборони "соціаліст" Носке. Під його оморфом та на його приказ розгоріла ся боротьба внутрі пролетарського табору; він і дав оруже реакції, яким вбила вона ідейних провідників пролетарської революції.

Тов. Карло Лібкнехт син відомого революціонера, друга Маркса та творця німецького соціалістичного руху, Вільгельма Лібкнехта. На одному соціалістичному зїзді в Магдебургу сказав про себе, що з молоком матері вивисав любов до пролетаріату, що зріс і виховав ся в соціалістичному руху і що він для нього всім. В цих словах висказав тов. Карло Лібкнехт всю свою історію і біографію цілого свого життя. Батько, старий Вільгельм Лібкнехт, був революціонером і борцем пролетарської справи, таким остав і його син Карло.

Вільгельм Лібкнехт з оружем в руках борив ся в революції 1848 року, а опісля разом з Бебелем голосував в німецькому парламенті проти війни з Францією в 1870 році і за "державну зраду" просидів два роки в твердині тюрми. До тюрми мати принесла тоді на руках маленьке народжене немовля Карла.

Таким і остав і його син Карло Лібкнехт. За поборюване пруского імперіалізму перед війською ще в 1919 році "патріотичний" німецький суд засудив його на два роки тюрми. З вибухом всевітньої війни Лібкнехт разом з Розою Люксембург і Клярою Цеткін, як послідовні революціонери соціалісти, стаять на чолі лівого крила німецьких соціалістів і всіма силами виступають проти соціалпатріотів з табору Шайдемана. Вони протривають ся війні. Створюють революційну організацію німецького пролетаріату "Spartakusbund". За се німецький уряд і військовий суд засуджують Лібкнехта, що як жовпір повин був тоді військову службу, знова на 2 роки тюрми.

Його приятелька Роза Люксембург, відома в соціалістичному таборі дослідниця теорії Маркса про акумуляцію капіталу, з вибухом війни разом зі старим істориком партії Мерингом і Клярою Цеткін (Лібкнехт сидів вже тоді в тюрмі) видає журнал-місячник "Die Internationale", який цілим вістрем звертає ся проти війни. Журнал сконфісковано і по першій числі закрито, а тов. Розу Люксембург заарештовано на рік до тюрми.

З розгромом пруского імперіалізму, з вибухом німецької революції, стаять Роза Люксембург і Карло Лібкнехт на чолі революційного руху німецького робітництва. Попадають в острій конфлікт з більшістю давних партійних товаришів з групи Шайдемана, які взяли керму німецької республіки в свої руки та віддали її на услуги буржуазії та юнкір-шляхтичів.

Як послідовні революціонери і соціалісти, Карло Лібкнехт і Роза Люксембург зі своєю організацією "Spartakusbund", яка виростає в могутній революційний рух, ведуть живу пропаганду за революційним-соціалістичним ділом серед німецького робітництва, за створенням на місці псевдо-соціалістичної буржуазної республіки Еберта-Шайдемана, пролетарської республіки рад. Се не подобаєть ся і давній реакції імперіалістичних Прус і соціалзрадникам з табору Шайдемана.

"Соціаліст" шайдеманівський Носке, як міністер краєвої оборони, при підмозі пруских офіцерів рішив силою завдати революційний рух давних своїх товаришів. Прийшло до вуличних оружних боротьб у Берліні і других містах і серед бравовійчої борні ввали Лібкнехт і Роза Люксембург, вбиті виланниками реакційної офіцирщини.

З втратою вождів, серед важкої боротьби, пролетарська революція в Німеччині заломлюєть ся. Соціал-патріот Носке і Шайдеман втіувались при владі на се, щоб в рік опісля при виборх понести погром і передати цілковито уряд в руки буржуазії.

Ідеї Лібкнехта і Розі Люксембург не вбиті разом з ними, вони живуть в пам'яті революційного робітництва Німеччини. Доказом сього могутній зріст комуністичного руху в Німеччині, який буїно розсіє ся на крові мучеників Карла Лібкнехта і Розі Люксембург.

В роковини їх трагічної смерті пролетаріат цілого світа згадає їх пам'ять та в великих маніфестаціях клянеть ся їти їх слідом аж до повної побіди та здійсненя їх ідей, заведеня всевітньої соціалістичної радянської республіки.

В сі сумні роковини і український пролетаріат клонить свої голови перед тінями великих пролетарських борців Карла Лібкнехта і Розі Люксембург та з вдякою і пошаною згадає їх пам'ять.

А. Ч.

ВНУТРІШНІ ЗАВОРУШЕННЯ В ПОЛЬЩІ.

Замордоване президента республіки Нарутовіча.

(Від нашого львівського кореспондента.)

Про се, що переживає Польща буржуазії та капіталісти, знаєте. Я вже писав Вам, як тут відбув ся вибір першого президента республіки, та схарактеризував президента Нарутовіча і партії, які його вибрали. (Згаданої автором кореспондентів редакція "У.Р.В." не отримала.)

Хоть він був теж представником буржуазії, однак польський шляхтич, панам та єзуїтам і се не подобало ся. Вони хотіли мати на сьому становищу таки патентованого реакціонера і графа.

Почади отже боротьбу проти Нарутовіча. Коли їхав до сойму складати присягу, обкидали його каміннями. Сама донька генерала Галера кидала в президента груди леду. Вшехпольські студенти і шумовине обложило всі вулиці, які вели до сойму та непустили туди ні послів ні чужих дипломатів. Багато послів і сенаторів вшехпольської хулігани побігли до крови, кількох робітників застріляли, а брата тяжко ранили.

Поліція заховувала ся неврально, бо на її чолі стояли вшехпольські міністер Камєнський і шеф Урбановіч, сей самий, що переводив масові арештування Українців у Східній Галичині.

Та мало сього. В суботу 16. грудня на виставі польських малярів, артист маляр Невдомоскі, старший чоловік, який має вже 52 роки, в присутності міністрів та чужих послів трома висрілами в плечі вбив президента Нарутовіча. Арештований заявив, що зробив се тому, бо Нарутовіч поганьбив Польщу тим, що дав себе вибрати президентом голосами національних меншостей, отже непольськими, а на чолі Польщі повинен стаяти "чистий і правдивий" Поляк.

Польщу цілу захопила внутрішня боротьба. На вулицях Варшави повали ся вже барикади. Над Варшавою проголошено стаят облоги. Преміером уряду став генерал Сікорські, шефом генерального штабу Пясудські.

Президента покинув заступає маршалок сойму Ратай з партії Вітоса.

Дня 20. грудня має відбути ся вибір нового президента. Буржуазія бореть ся між собою за кандидати. Як виглядає ся боротьба, найкраще видно з сього, що послы ходять до сойму з революсьерами, та що повилисли вже голоси, щоб в Варшаві перенести сойм до Кракова. Багато офіцирів з окруження славного генерала Галера арештовано.

Антанта дала добрий спектакль світові сими, що мали боронити ладу та спокою проти большевиків.

"Демократія" парламентарної польської республіки обходить свій триумф.

Долар нині коштує вже 20.000 (двайцять тисяч) польських марок, а доріжжя така сама як у зневажених большевиків.

Пролетаріат уважно слідить боротьбу польської буржуазії, бо знає, що прийдесть ся тому панови сказати своє велике слово. З полудні і руїни треба буде самому ратувати своє пролетарське і людське істноване.

Львів, 19. грудня 1922.

ЯК "НАРОДНІ ДІТЯЧІ" ВИЗВОЛЯЮТЬ ГАЛИЧИНУ.

У Львові виходить тижнева газета "Слово", орган українського міщанства, отже орган чистокрвовної української буржуазії, з гетьманською закраскою.

Ся газета з 24. грудня м. р. містить статю п. н. "Мордівна", надіслану з Данигу (Гданська). Ся статя кидає дещо світла на "патріотичну" роботу галицьких "народних дітячів", які заанімали і тепер займають в Галичині високі політичні становища. Зрештою сама статя говорить за себе. Ось вона:

МОРДІВНА.

Допиє з Данигу.

Українська громада в Данигу разуралась більше. Окрім кількох урядників "заточених", є чимало студентів, головню політехнік. Український народ повинен мати з них потику, бо тут для науки воздух добрий. Зразу заволодало ся всією найкращою. Але, біждому все вітер в очі віє. І сюди сей вітер став наносити повітре, яке затроє чистий воздух Данигу і яке, не приведи Господи, готово затроє духи наших молоді, справити її на безглузє і зпропастити. Се повітре іде, з Галичини! (Пане прокуратор, не конфісковуйте, бо сим разом не про польське повітре бесіда, а про нинішню українську Ред. "Слова")

Під Данигом є Цопот, а тім Цопоті шуляря, се страшніша, ніж Монтекараю. Хто до Цопоту влізе з гримми, той влізатиме владити годий, годіський. Не багато таких шаслявищ, що для принади другий, з мордівні вносьте грошій більше, ніж принесли. День в день розкажуть, що хтось, вивинивши з мордівні, втївив ся в море, стрілив собі в лоб. Показують жєбраків і жєбрачки, котрі до Цопоту ішли з кланками грошій і обвішани золотом та самонівами. Телеграф день і ніч дєпешує на всі сторони світа: "пришли гроші, бо ги ну з голоду!"

Від довшого часу я стаяв на улицях і в локалах стрічати Українців, про котрих знав, що вони в Данигу не мають ніякої оруди. Аж, коли вніваля ся, що той або сей без шельога, з злододав ся, що він приїхав збувати шоста в Цопоті. Таких гостей з Галичини в Цопоті по раз більше! Ви в краю сего не бачите, бо кожний, що зривав ся, дома державт язык за зубами і не каже, де був. Але ми тут бачимо, що наших патріотів чємла ся дуріть і з краю вносьте, рідуючи на стару валюту, міліони, та кидають чергові в дуби! В Цопоті стратив все, що з собою привіз, один український мільярдер, що вже перше військо стояв на високім політичнім становищі, а в часі польсько-української війни на дуже високім. Але він прорізав свої гроші. Зараз по нїм приїхав Українець з гримми підприємства, котрого був шефом. Він прорізав чужі гроші!

Раз побачив я на улицях львівського України, котрий стоїть на дуже відважнім політичнім становищі. Знаючи, який поговор іде про него, я спершу погадав собі, що він сюди приїхав, щоб за очима цікавих і не довірчивих Українців робити з ворогом угоду. Я слідкував за ним і відкрив, що він в Цопоті постійний гість, та що він нагнав до сеї мордівні! Приїхав молодий Українець з півтора мільйоном марок на закупа. Сей політик затягує його до Цопоту на се, щоб він з того півтора мільйона не вніс ні одної марочки. Мало того! Політик іде затягує до Цопоту жінку своєї жєртьви, щоб "відбила ся", з таким самим вислідом, як її муж. Чи той політик має від мордівні провізю з сего, що затягнені ним жєртьви газару програти?

Часті гості з Галичини в Цопоті казують на те, що в українській суспільності ширить ся страшна пошесть. Український грїш вивозить ся з рідного краю, викидаєть ся в болото. Як так далі іде, то грїш зривають себе, зривають другий, бо будуть програвати свій і чужий грїш. Велика небезпека паломництва Галичин до Цопоту в тім, що се бачать молоді хлопці, котрі до Данигу приїхали вчитися. Морюшня атакує і найздоровіший організм. Рєшту прошу дослідити собі!

"Нема української буржуазії!" — переконують нас укр. "патріотичні" газети. Його міністерське високопревосходительство Осип Назарук також заперече на вічах істноване української буржуазії, хоч на засіданх Нац. Ради у Відні називає її лінійним хламом та людьми з мозогово стагнацією. А тимчасом з висше наведеної статі бачимо, що є навіть укр. панів, які мають мільйони на стару валюту. І се "патріоти"! А вже-ж! Вони тепер мають мільярди. І польська шляхта не сконфіскувала у них сіх мільярдів, хоч у бідного селянина зрабувала послідню курку, послідній шматок хліба на прогодоване в Галичині своїх жандармів та окупацийних військ.

Переглядаючи українські націоналістичні газети з Галичини, нігде не видно, щоб сі "патріоти" мільярдери, які за часів петрушевської влади в Галичині заанімали навіть дуже високі становища, жєртьували десь на "народну справу", але мільярди програвуть в Цопоті. Тай пощо їм жєртьувати? Нєхай дурний темний люде жєртує — кажуть вони і посилають до него за океан своїх відпоручників, які рижіть "патріотичними" теревнями виманоють від того хлопця-послідній долар, а відтак сміють ся з него в кулак.

Товариші робітники і фармери! Не дайте своїх тяжко запрацьованих доларів патріотичним панам! Бо коли працююче населєне Сх. Галичини кривавить ся в боротьбі з польською шляхтою, українські пани вивозять з Галичини мільярди за границю, а навіть до самої Польщі, бо і Данигу і Цопот є тепер під контролею польської шляхти.

продаєть ся цікава книжочка п. н.

ЦЕРКВА І РАДЯНСЬКА ВЛАДА.

Если хочете знати як відносить ся большевицька влада до церкви, до справ віри, до церковних шлюбів, до храмів, если хочете знати кому служить церква і поли та чому поли так скажемо виступають проти большевицької влади, то прочитайте сю брошурку, яка коштує лише 5 центів.

Замовлення слати до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

ЛИСТ З УКРАЇНИ ДО "УКР. РОБ. ВІСТІЙ"

Катеринослав, 9. XII. 1922.

Шановна Редакціє!

Сьогодня припадково попало мені в руки 3 числа Вашої газети. З надзвичайною цікавістю я прочитав їх "від титли до титли" і зрадів так, що й описати Вам всього не можу. По перше, я довідав ся бодаж про нову Вашу газету, головню відносно нашої Галичини і життя наших емігрантів в Канаді, чого я не знав, помімо того, що сам я журналіст, працюю в кількох виданнях, читаю газети українські, російські і декотрі закордонні, але таку масу новин найбільш цікавих для мене я не знаходив ніде окрім Вашої газети. І про пана Петрушевича довідав ся і про його уповноваженого д-ра Назарука, що раптом аж там з'явив ся і про "наших" українських генералів — словом довідав ся про моїх внакомих. Нічого сказати, діяльні патріоти будуть "Україну по всьому світі". Та радості моєї не має кінця, що й там вони попали на своє. Ваша газета уділяє їм заслужену увагу і місце. Правда чємте тих панків, чємте шє ширіше, хай наші земלקи емігранти не попадають в їхні пуга, бо опісля будуть проклинати їх і себе. Я сам учасник війни і революції, бувший український Січовий Стрільцє, знаю сіх панків добре і знаю кілько наших хлопців пропало через їх "культурну політику". А ті, що живими остали, кровю написали, що зажадають від сіх патріотів обрхачунку за їхні діла. Не поможе їм ані Відень, ані Париж, ані Лондон ні ціла Антанта, час обрхачунку прийде. Чєст і слава Вам, товариші, що взяли ся за роботу і що забезпечуєть наших невідомих земляків від сеї "рідної" заризи. Я страшенно бояв ся, що наша братія за океаном і досі потапає в польській та в націоналістичній темряві і не долітає до неї ані один луч ясного світла. Побачивши вашу газету, я успокоїв ся і зрадів! Працюйте друзя невпинно, працюйте енергійно, бо удочка наших противників дуже зрєманчива, не пускайте на неї зміяків наших, нашого найменшого брата.

Щирій привіт Вам! І великих успіхів в нашій спільній праці!

Іван Ткачук.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР.

14. січня 1920 р. оголошено північну Німеччину в стані облоги і назначено військовому міністра Носке диктатором.

15. січня 1826 р. воєнне повстанє декабристів, перших російських революціонерів, на півдні Росії. Вони боролись за скіпєне самодержавія та кріпацтва.

15. січня 1919 р. арештовано і замордовано німецьким меньшевицьким урядом вождів німецького пролетаріату в Берліні комуністів Карла Лібкнехта і Розу Люксембург.

16. січня 1881 р. арештовано членів "Південно-Російської Робітничої Спідки" в Києві.

16. січня 1905 року початок страйку на путільській заводі.

16. січня 1918 р. Народний Секретаріат і Центральний Виконавчий Комітет України проголосив війну Центральній Раді.

16. січня 1919 р. Другий Всеукраїнський Зїзд профспілок.

16. січня 1920 р. порозумінє між Ц.К.У.К.П. (боротьбівців) і Ц.К.К.П.У. щодо спільної праці партій.

Виправа на кури.

Дня 6. грудня м. р. прийшло до села Солоне пов. Заліщики польське військо і розпочало свою роботу від того, що заградувало багато паши для своїх коней. Опісля жовіри подумали про себе і цілу ніч ходили по обрхах, забираючи кури. Досвіта 160 курочий знайшло ся в руках побідників, які вдоволені своєю добычею відіхали рано в сторону Чорткова.